

**Adami Tanneri E Societate Iesv, S. Theologiæ D. Et In
Academia Ingolstad. Professoris, Theologiæ Scholasticæ
Tomus ...**

Cum triplici Indice

De Fide, Spe, Charitate, Iustitia, Religione, caeterisq[ue] virtutibus [et]
vitijs: ac varijs hominum statibus. Secvndæ Secvndæ S. Thomæ
Aqvinatis Respondens

Tanner, Adam
Ingolstadii, 1627

VI. An & quomodo charitas possit diminui, & amitti seu corrumpi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72877](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72877)

146 **ASSERTIO IX.** An vero actus charitatis elicit, saltem qui in suo genere dignissimi sunt, secundum totam latitudinem suæ intensiōis, ad æqualitatem augeant habitum charitatis, ita ut actus intensus v.g. ut quatuor, augeat habitum ut quatuor. &c. non constat; imperatos quidem certum est, per se loquendo, non ita augere; quamvis utriusque augeant charitatem secundum totam latitudinem meriti ad æqualitatem. Prima pars asseritur à Suarez numero 45. & declaratur. Nam pars affirmatiua suaderi potest, eo quod actus eiusmodi elicit, videntur quoad præstantiam & dignitatem æquales esse habitui charitatis. Sed in contrarium, quod tuentur Zumel & Aragonius, est. Tum quod actus illi non videntur esse æqualis perfectionis & dignitatis, saltē cum gratia sanctificante; quæ tamen semper vna cum charitate pariter intenditur. Tum quod quantitas meriti non solum pendet ex intensiōe actus, sed etiam ex varijs alijs circumstantijs, v.g. dignitate operantis, duratione & difficultate operis. Quo fit, ut idem actus eodē modo intensus secundum diuersas eiusmodi circumstantias, habeat diuersum valorem meriti. Neque tamen admodum probabile est, actum aliquem charitatis, quamuis ex circumstantijs eius bonitas & valor crescat, promereri maius augmentum gratiæ & charitatis, quam sit tota præexistens eiusdem intensiōis magnitudo. Quod si ita est, euidenter sequitur, actum aliquem secundum circumstantias inferiorem, adeoq; minus meritorium in proportione, non posse augere charitatē, iuxta totam suæ latitudinis intensiōem ad æqualitatem; præterquam quod saltem illo augmento euidenter probatur, impossibile esse, ut quouis actu charitatis, etiā elicitō, ac in suo genere dignissimo, præcise ad æqualitatem intensiōis augeatur charitas; ita ut augmentum charitatis nec sit maius, nec minus intensiue, quam intensio ipsius actus. Est probabiliter dici possit, nunquā esse minus, saltē si actus ille, ut dictum est, sit in suo genere dignissimus, ut etiam sentit Suarez loc. cit.

147 **Secunda pars assertionis est communis apud citatos; & facile probatur.** Quia ipsa dignitas actuum imperatorū à charitate per se non habet proportionem æqualitatis cum ipsa charitate, utpote quæ illis multo excellentior est.

148 **Tertiam partem tradunt etiam Zumel, Aragonius, & Suarez loc. cit. Ratio patet.** Quia siue valor meriti respondeat ad æqualitatem actus intensiōis, siue non, semper tamen in qualibet actus intensiōe, spectari debet valor & proportio meriti ad præmiū; cui proinde ad æquari debet præmiū, ipsumq; adeo etiā charitatis augmentū: ita ut si actus v.g. ratione suæ intensiōis, aliarumq; circumstantiarū, sit meritorius augmenti charitatis ut quatuor, augeat charitatem ad quatuor; si meritorius ut octo, augeat charitatē ut octo, & sic de cæteris. Neq; vero quoad hoc par ratio est huius augmenti, quod sit per modū meriti, cū eo, quod ab actu velut dispositiōe seu causa efficiente physica causatur: hic enim ex pbabili multorum sententia solū excessus actiuitatis, seu intensiōis; illic ipsē per se valor meriti absolute attenditur; ut

proinde nullum sit illud secundæ sententiæ fundamentum supra relatum. Plura cit. tom. 2. d. 6. q. 6. dub. 8. & disp. 3. qu. 1. dub. 3. vbi declarauimus, quomodo augeantur habitus naturales.

DVBIVM VI.

An, & quomodo charitas possit diminui, vel amitti, siue corrumpi.

S. Thomas 2. 2. q. 24. a. 10. 11. 12.

149 **Q**uod ad primū, nempe diminutionē charitatis attinet, sequentes assertiones statuimus.

ASSERTIO I. Iuxta legem Dei ordinariam, charitas ab homine semel acquisita nullo modo potest diminui. Ita docet cum S. Thoma cit. q. 24. art. 10. communis Doctorum sententia ibidem, & in 1. dist. 17. contra obsoletam quandam sententiam Altiſiodorensis 3. parte tract. 5. cap. 5. & cuiusdam Parisiensis Doctoris apud Bannem, qui dixerunt, per peccata venialia minui charitatem quoad intensiōem; quod etiam probabile censuit Victoria relectione de augmento charitatis part. 2. Sed eam sententiam merito ut falsam, & plane improbabilem, ac fere temerariam rejiciunt Bannes, Valentia, & alij, ut dictum etiam, tom. 2. disp. 4. q. 5. dub. 2. & q. 10. dub. 2.

150 **Probatur assertio.** Quia vel minui posset charitas ex parte obiecti, seu quoad extensiōem in ordine ad sua obiecta; & hoc non: Cum qualibet etiam minima charitas extendat se ad omnia obiecta charitatis, ob vnitatem rationis formalis obiectiue, ut supra dictum dubio 1. vel ex parte subiecti, seu quoad intensiōem: Sed nec hoc dici potest. Quia nulla huius diminutionis causa potest assignari: Non Deus per se, ut qui non subtrahit homini gratiam, aliaque eiusmodi bona supernaturalia gratiæ habitualis ad sanctificationem hominis spectantia, nisi per modū pœnæ supponens peccatum: Non ipsa etiam nuda per se omisiō actus, seclusa ratione peccati; quia per omisiōem solum corrumpuntur (per accidens) habitus acquisiti, qui ut in fieri pendunt ab actibus; ita etiam in conseruari: Nec denique peccatum; aut enim mortale est, & tunc charitatem ipsā penitus destruit, ut dicitur dubitationis parte secunda. Aut veniale; & hoc charitatē nō potest diminueri: Nec meritorie, quia *qui delinquit in minori, non debet puniri in maiori*, ut inquit S. Thomas: Nec effectiue, cum non aduersetur charitati; nec ex parte obiecti ipsius, seu ratione specificæ essentia, auertendo scilicet hominem à Deo; alioqui quolibet veniali destrueretur tota charitas: Nec ratione intensiōis, cum quodlibet peccatū veniale possit esse cum quauis intensiōe charitatis, ut notum est, & omnes fatentur. Accedit, quod si vnum peccatum veniale auferat vnum v.g. gradum charitatis, duo auferent duos, tria tres, & sic deinceps; adeoq; sæpius multiplicata, tandem auferent totam charitatem; quod est erroneum.

151 **Neq; vero dici potest primo; hanc diminutionem fieri secundum partes proportionales, quæ sunt diuisibiles in infinitum: Sic enim inter-**

peccata venialia priora & posteriora, quæ sæpe maiora esse solent, & ipsam diminutionem, nulla seruetur proportio.

Neque secundo dici potest, quod dixit Victoria, particulam vltimam charitatis tolli non posse, quantumuis multiplicatis venialibus; cum præcedentes gradus per æqualia, aut forte minora peccata sublata sint.

Neque tertio dici potest, ipsum veniale vltimum auferens totam charitatem, hoc ipso fieri mortale; hoc enim, vt recte dixit Bannes, plusquam falsum, & plane temerarium est; non solum quia venialia sola per se multiplicatione non fiunt mortalia, vt loc. cit. diximus; sed etiam quia, cum illud præcise instans inuincibiliter ignoretur, aut homo tunc excusabitur à peccato, aut se assidue exponet periculo peccandi mortaliter, ac proinde etiam peccans venialiter peccabit mortaliter.

153 Accedit, quod peccatū non ideo mortale est, quia gratiam & charitatem destruit, sed ideo destruit, quia mortale est: Ergo si aliunde mortale non sit, non destruet. &c.

Denique si per peccatum veniale diminuitur charitas, fieri poterit, vt in eodem instanti (quod tamen impossibile est) charitas simul intendatur & remittatur; cum nihil obstat, hominem exercere actum charitatis, & simul, saltem peccato omissionis, venialiter peccare, vt recte cum Victoria docet Valentia loc. cit. etsi neget Bannes.

154 ASSERTIO II. Per absolutam tamen Dei potentiam, nihil obstat, diminui charitatem quoad intensiōem; etsi non quoad extensionem intrinsecam in ordine ad obiecta. Primum recte asseritur à Durando in 1. dist. 17. q. 10. & est extra controuersiam. Nulla enim est hic implicatio contradictionis. Secundum probatur. Quia est de essentia charitatis ex se, & in actu primo extēdi ad omnia obiecta diligibilia per charitatem, habentia scilicet vnam & eandem rationem formalem diligendi; licet interim Deus, seu destruendo obiectum aliquod, speciesq; eius representatiuas; seu subtrahendo suum concursum, facere vtique posset, vt charitas in actū secūdū, respectu vnus obiecti, prodire posset, & non respectu alterius.

155 ASSERTIO III. Quin etiam ex parte ipsius actus secundi, ac extrinsece, recte dici potest, charitatem reipsa diminui per peccata venialia. Est mens S. Thomæ hic q. 24. a. 10. cum ait: *Potest tamen indirecte dici diminutio charitatis, dispositio ad corruptionem ipsius, quæ fit vel per peccata venialia, vel etiam per cessationem ab exercitio operum charitatis.* Idem volunt Doctores alij. cū aiunt, non quidem quoad substantiam, sed quoad feruorem diminui charitatem, per venialia.

Declaratur assertio. Primo enim hoc ipso, quod peccatur venialiter, non solum regulariter loquendo, intermittitur, adeoque diminuitur exercitium actus charitatis, qui interim exerceri potuisset, idq; tanto magis, quo magis venialia multiplicantur: Sed etiā simul fit aliquid, quod nec actu, nec habitu ad finē charitatis referri potest, vt suo loco dictum tom. 2. disp. 1. q. 1. du. 4. n. 4. 1. quodq; perfectioni ipsius actus charitatis saltem

156 accidentaliter aliquo modo repugnat. Quamuis enim nihilominus, quantum est ex parte peccati venialis, Deus pro eo tempore diligi possit super omnia, quæ aduersantur ipsi charitati (quæ quidem est ipsa essentialis ratio charitatis diligētis Deum super omnia, vt recte declarat Valquez 1. 2. tom. 2. disp. 194. n. 19. & 20.) non tamen super omnia simpliciter, ac positue, quæ Deus non sunt; cum in actu quidem secundo nō præferatur Deus peccato veniali, seu obiecto ipsius, sed potius peccatum veniale, eiusq; obiectum præferatur particulari alicui legi diuinæ prohibētī peccatum veniale. Quo fit etiam, vt ipsum charitatis exercitium, velut ex se nobilissimum tritici seges, hoc peccati venialis lolio extrinsece quasi impuretur, sicq; adeo splendor ipse virtutis hac spuria commixtione dehonestetur. Quo spectat illud Augustini 1. 10. Confess. c. 29. *Minus te amat, qui tecum aliquid amat, quod non propter te amat:* licet hoc S. Thomas responsione ad secundum, solum ad peccatum mortale referat.

157 Secundo, peccata venialia indignum reddunt hominem specialioribus auxilijs gratiæ actualis, quib⁹ alioqui & à peccato mortali diuinitus fuisset defensus, & ad feruentiorem charitatis vsum impulsus; quamuis interim Deus hæc ipsa specialiora gratiæ auxilia pro sua gratuita bonitate nō statim, nec semper, ac infallibiliter homini ob venialia peccata reipsa deneget.

Tertio. Habitus vitiosos, adeoque inclinationes inordinatas ad creaturas augent, quæ non solum feruentem ac facilem charitatis vsum impediunt, sed non raro etiam ad peccatum mortale impellunt. Atque ob vtramq; illam causam fit etiam, vt peccata venialia indirecte disponant ad peccatum mortale, vt tradit S. Thomas hic a. 10. Quæ omnia fusius explicata sunt tomo 2. disp. 4. q. 5. dub. 2. & 3.

Quod vero ad amissionem seu corruptionem charitatis spectat, sequentibus assertionibus respondemus.

158 ASSERTIO I. Quælibet charitas viz amitti potest; patriæ non potest. Ita S. Thomas q. 24. a. 11. & est communis omnium, ac de fide, quoad vtramque partem. Et posterior patet ex æternitate beatitudinis, ad quam pertinet aut saltem necessario sequitur charitas. Plura tom. 2. disp. 1. q. 2. dub. 3. & q. 3. dub. 7.

Prior pars assertionis est contra Iouinianum apud Hieronymum in eundem, item contra Pelagium apud Augustinum de hæresibus cap. 88. & contra Begardos & Beguinas, Wicleffum & Caluinum lib. 3. Institut. cap. 4. quos refellunt Vega in Tridentinum toto fere lib. 12. Bellarminus lib. 3. de Iustificatione à c. 14. Valentia hic q. 2. punct. 3.

159 Probat eadem pars assertionis ex scriptura. Ezechielis 18. v. 24. *Si autem auerterit se iustus à iustitia sua, & fecerit iniquitatem secundum omnes abominaciones, quas operari solet impius, numquid viuet? omnes iustitiæ eius, quas facerat, non recordabuntur.* Ioann. 15. v. 6. *Si quis in me nō manserit, mittetur foras sicut palmes, & arefcet, & colligent eū, & in igne mittent, & ardet.* Rom. 11. v. 22. *Si permanferis in bonitate*

mitate; alioquin & tu excideris. 1. Corinth. 10. v. 12. Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. Apoc. 2. v. 4. Sed habeo aduersum te, quod charitatem tuam primam reliquisti. Exempla sunt, Lucifer, Adam, Saul, Dauid, Salomon, Petrus, Iudas; quem aliquando iustum fuisse probat Hieronymus 3. cont. Pelagium ex Ioann. 17. v. 12. Quos dedisti mihi custodiri; & nemo ex eis periit, nisi filius perditionis. Idem etiam exemplis nonnullis patet, charitatem semel habitam etiam irreparabiliter amitti posse. Idem definitum est in Concilio Viennensi, Clementina Ad nostrum, de hæreticis, & in Tridentino sess. 6. c. 12. & 13. & canone 23. Ratio est. Quia iusti in hac vita, hoc ipso, quod Deum clare non vident, nec quoad exercitium, nec quoad specificationem necessitantur ad Deum diligendum.

160 Quæ autem contraria videntur scripture loca, aut significant tantum, iustum non posse peccare mortaliter, quatenus & quamdiu iustus est. Quale est illud 1. Ioann. 3. v. 9. Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit: quoniam semen ipsius in eo manet, & non potest peccare, quoniam ex Deo natus est: aut charitatem quidem ipsam ex se nunquam excidere. 1. Corinth. 13. v. 8. charitas nunquam excidit: quin etiam vincere aduersa omnia. Cant. 8. v. 7. Aquæ multæ non poterunt extinguere charitatem; nec flumina obruent illam.

161 ASSERTIO II. Charitas & Gratia re ipsa amittitur ac destruitur quolibet peccato mortali. Ita S. Thomas q. 24. a. 12. ex communi; & est de fide ex Concilio Tridentino sessione 6. c. 15. contra Lutherum, qui subinde docuit, sola infidelitate hominem excidere ex gratia Dei, vt pluribus dictum tomo 2. disp. 4. q. 5. dub. 1.

Probatur assertio ex scriptura. Ezechielis 18. 20. Anima quæ peccauerit, ipsa morietur. &c. 33. v. 8. Ipse impius in iniquitate sua morietur. Roman. 6. v. 23. Stipendia enim peccati mors. 1. Cor. 6. v. 9. Neque fornicarij, neque idolis seruientes, neque adulteri, neque molles, neque masculorum concubitores; neque fures, neque auari, neque ebriosi, neque maledicti, neque rapaces regnum Dei possidebunt. Iacobi 2. v. 10. Quicumque autem totam legem seruauerit, offendat autem in vno, factus est omnium reus. Plura disp. 1. q. 6. dub. 2. vbi probauimus, fidem separari posse à charitate.

Ratio est. Quia habitus infusus perditur quolibet actu contrario, vt pote morale quasi quoddam obstaculum ponente influxui diuino, conseruanti eiusmodi habitus. Charitati autem habenti Deum pro ultimo fine, aduersatur quodlibet peccatum mortale, constituens finem ultimum in aliqua creatura. Ergo. &c.

162 ASSERTIO III. Charitas & gratia proprie effectiue physice per peccatum non expellitur. Est contra Caietanum, Bannem, & Arragonium hic q. 24. a. 12. Sotum lib. 2. de natura & gratia c. 18. Zumel 1. 2. q. 113. a. 2. disp. 4. Vasquium 1. 2. disp. 9. n. Azorium l. 4. c. 24. q. 4. Valentiam hic punct. 3. quibus fauet nonnihil S. Thomas cit. q. 24. a. 10. Differunt tamen inter se non solum, quod Valentia id restringit ad peccatum, commissionis; sed etiam quia Caietanus ipsum etiam peccatum ratione malitiæ positiuæ realis

(quam tom. 2. disp. 2. q. 5. dub. 2. refutauimus) ait effectiue expellere gratiam & charitatem; Vasquez autem eum reprehendens n. 5. ait, peccatum ratione suæ malitiæ, qualiscunque demum illa sit, solum formaliter expellere gratiam; peccantem tamen nihilominus per peccatum effectiue physice corrumpere gratiam & charitatem. Fundamentum est. Quia peccatum mortale ex sua natura habet repugnantiam cum gratia & charitate, non minus, vel etiam magis, quam frigus cum calore; esto, alio quodam genere oppositionis, v. g. relatiuo, vt vult Vasquez; qui addit, mortale peccatum ita ex sua natura repugnare gratiæ & charitati, vt nec per absolutam Dei potentiam simul stare possint, cuius contrarium tom. 2. d. 6. q. 5. dub. 3. docuimus.

163 Nostram vero sententiam tradunt Richardus in 3. dist. 31. a. 1. q. 1. Scotus, & Gabriel d. 23. Conradus 1. 2. q. 71. a. 4. & vt fatetur Bannes, complures alij. Probatur. Quia si per peccatum effectiue physice corrumpetur gratia & charitas, id fieret, aut quatenus peccatum ens reale positiuum est, aut solū vt est priuatio, seu quoddam ens morale: Non priori modo; quia tota ipsius entitas realis positiua, nullam habet ex sua natura repugnantiam cum charitate, vel gratia; cum vt sic minime sit malum aliquod morale, vt contra Caietanum, Zumel, & non nullos alios probatum est loco supra cit. Neque secundo modo; quia hoc ipso, quod vt sic nullam habet entitatem realem, seu esse physicum, positiuum, non potest aut ipsum physice effectiue expellere gratiam & charitatem, aut esse medium, quo ab ipso peccante effectiue physice charitas expellatur. Sicut v. g. nec per tenebras physice effectiue lumen expelli recte dicitur; licet vt cunque valuas soli obijciens, saltem velut causa per accidens dici possit effectiue physice lumen corrumpere; eo quod ipsa valuarum obiectio, positiuum, physicum, & reale impedimentum est, realiterque obstat solis illuminationi. Cuius simile in proposito nihil potest assignari, vt ex factis discursu patet; qui æque etiam procedit de peccato habituali ac de actuali. Et confirmatur. Quia nulla hic cernitur proportio inter actum peccati, & gratiam, destruendam; cum quiuis etiam remissus peccati mortalis actus quamuis intensissimam gratiam corrumpat. Fundamenta vero cætera oppositæ sententiæ iam satis alibi suis locis refutauimus.

164 ASSERTIO IV. Gratia tamen nihilominus expellitur per peccatum mortale, non solum meritorie, sed etiam speciali quadam ratione effectiue moraliter. Sic intelligo S. Thomam cit. quæst. 24. artic. 10. cum absolute ait; peccatum mortale & effectiue & meritorie corrumpere charitatem. Probatur. Quia peccatum ratione suæ inordinationis non solum per modum pœnæ meretur priuationem gratiæ; sed etiam hoc ipso, quod per illud creatura præfertur Deo, ex sua ratione, non quidem physice, sed moraliter repugnat charitati diligenti Deum super omnia, hominemque Deo subijcanti, & ad Deum refe-

renti omnia, vt declarauit etiam ipsemet S. Thomas a. 10. & 12. Accedit, quod peccati malitia non solum priuatiua est, seu in priuatione sita, sed etiam positiua moralis, repugnans Deo ac diuinæ amicitie, vt dictum tom. 2. disp. 4. quæst. 1. dub. 2. Et confirmatur. Quia propterea non omnia peccata mortalia destruunt fidem & spem, quod cum illis non omnia habent propriam & specialem eiusmodi repugnantiam, licet alioqui ex se plane mereantur omnium donorum supernaturalium priuationem.

ASSERTIO V. Sicut ergo solus Deus est vera & realis causa. (saltem principalis efficiens) gratia & charitatis, eamque assiduo influxu conseruans; ita solus ille gratiam & charitatem per modum principij physici destruit, non positiua actione, sed priuatiue per negationem seu subtractionem sui concursus. Sequitur ex dictis. Quæ etiam pariter fidei & spei, respectu peccatorum, quibus illa destruuntur, accommodanda sunt.

QVÆSTIO III.

De obiectis & ordine Charitatis.

Sanctus Thomas 2. 2. q. 25. 26.

Absoluetur hæc quæstio quinque dubitationibus. I. Quot, & quanam sint obiecta materialia Charitatis; speciatim quomodo diligendi sint inimici; seu ad quidnam obliget præceptum de diligendis inimicis. II. An & qualis in charitate sit ordo: speciatim, qua ratione Deus diligendus sit super omnia. III. In quo consistat amor Dei super omnia; quidue ad eum requiratur. IV. An, & qua ratione quoad bona spiritualia, nos ipsos potius, quam proximum amare debeamus: contra verò plus proximum quoad bona, seu temporalia, seu spiritualia, quam nos ipsos quoad bona temporalia. V. An & quis in ipsis proximis diligendis ordo seruandus sit.

D V B I V M I.

Quot, & quanam sint obiecta materialia charitatis; speciatim quomodo diligendi sint inimici; seu ad quidnam obliget præceptum de diligendis inimicis.

S. Thomas 2. 2. q. 25. 23. 12.

Quod ad primam partem dubitationis attinet, vbi de obiecto charitatis generatim quaeritur, non est hic quæstio de obiecto formali charitatis, quod iam supra quæstione 1. dub. 1. & 2. explicatum est, sed de materiali. Pro quo supponendum, cum amare sit bonum alicui velle, dupliciter aliquid ex charitate diligere posse, vt docet Sanctus Thomas hic citat. quæst. 25. artic. 1. 2. 3. Primo per modum amici, cui volumus bonum. Secundo, tanquam bonum quod amico volumus. Ad hoc, vt aliquid priori modo ametur, opus est, vt sit natura quædam intelligens, & capax bonitatis diuinæ, ac supernaturalis beatitudinis; in cuius communicatione fundatur amor charitatis. Ad secundum opus est, vt res illa sit ordinabilis aliquo modo ad bonum diuinum, seu æternam beatitudinem amici; ita vt secundum rectam rationem simpliciter censeri possit bonum ipsius, in ordine ad beatitudinem æternam. Quo posito, sequentes assertiones statuimus.

ASSERTIO I. Velut amicum quisque diligere imprimis debet Deum, deinde seipsum, tertio proximum. Ita Sanctus Thomas artic. 1. & 4. & patet Matthæi 22. vers. 37. *Diliges Dominum DEVM tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua.* Et vers. 28. *Hoc est maximum & primum mandatum.* Et vers. 39. *Secundum autem simile est huic. Diliges proximum tuum, sicut teipsum.* Vbi dilectio seu amor beneuolentia ad omnia tria supradicta obiecta extenditur. Ratio sumitur ex dictis; quia in his omnibus tribus obiectis inueniuntur conditiones requiritæ ad amoris amicitie superius relatæ: quantum interim charitas, vt ad ipsum amantem terminatur, nõ propriè habeat denominationem amicitie, vtpote quæ non est nisi ad alterum iuxta S. Thomam q. 25. a. 4. ex Gregorio hom. 17. in Euâgelia: quomodo autem hi actus dilectionis ad eandem virtutem spectent, dictum est q. 2. dub. 1. & 2.

ASSERTIO II. Proximi nomine intelliguntur, tum homines quilibet, etiam peccatores, & qui

nobis